

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη της προκαταρκτικής γνωμοδότησης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/58/ΕΚ)

[Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης είναι διαθέσιμο στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ www.edps.europa.eu]

(2016/C 378/09)

ΣΥΝΟΨΗ

Στην παρούσα γνωμοδότηση παρουσιάζεται η θέση του ΕΕΠΔ επί των καιρίων ζητημάτων που σχετίζονται με την αναθεώρηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε συνέχεια αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Απαιτείται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, το οποίο όμως θα είναι πιο έξυπνο, πιο σαφές και πιο ισχυρό: υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη σαφήνεια και καλύτερη εφαρμογή. Το νέο πλαίσιο είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών, το οποίο συγκαταλέγεται στα θεμελιώδη δικαιώματα και κατοχυρώνεται στο άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, είναι απαραίτητη η θέσπιση διατάξεων για τη συμπλήρωση και, όπου απαιτείται, την αποσαφήνιση των μέτρων προστασίας που προβλέπει ο γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων. Εξάλλου, είναι αναγκαίο να διατηρηθεί το υφιστάμενο υψηλότερο επίπεδο προστασίας στις περιπτώσεις όπου η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες προβλέπει πιο συγκεκριμένες εγγυήσεις από ό,τι ο γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων. Οι ορισμοί που περιέχει ο γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του, οι μηχανισμοί συνεκτικότητας και συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου, καθώς και η δυνατότητα παροχής ευελιξίας και καθοδήγησης, πρέπει να επεκταθούν και στην προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Το πεδίο εφαρμογής του νέου νομικού πλαισίου πρέπει να διευρυνθεί ώστε να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές και οι κοινωνικές αλλαγές και να διασφαλιστεί ότι τα πρόσωπα απολαμβάνουν τον ίδιο βαθμό προστασίας για όλες τις λειτουργικά ισοδύναμες υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του εάν αυτές παρέχονται, για παράδειγμα, από παραδοσιακές εταιρείες τηλεφωνίας, υπηρεσίες φωνής μέσω διαδικτυακού πρωτοκόλλου ή μέσω εφαρμογών μηνυματοδοσίας κινητών τηλεφώνων. Πράγματι, υπάρχει η ανάγκη ευρύτερης προστασίας η οποία θα καλύπτει, εκτός από τις «λειτουργικά ισοδύναμες» υπηρεσίες, και υπηρεσίες που παρέχουν νέες δυνατότητες επικοινωνίας. Οι νέοι κανόνες θα πρέπει να συνεχίσουν να καλύπτουν ρητώς τις επικοινωνίες μηχανής με μηχανή στο πλαίσιο του Διαδικτύου των πραγμάτων, ανεξαρτήτως του τύπου δικτύου ή της υπηρεσίας επικοινωνιών που χρησιμοποιείται. Οι νέοι κανόνες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών των χρηστών σε όλα τα κοινόχρηστα δίκτυα, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών ασύρματου δικτύου σε ξενοδοχεία, καφετέριες, καταστήματα, αεροδρόμια, των δικτύων που παρέχονται από νοσοκομεία σε ασθενείς, από πανεπιστήμια σε φοιτητές, καθώς και των σημείων έξυπνότητας της δημόσιας διοίκησης.

Η συγκατάθεση πρέπει να είναι πραγματική και να αποτελεί έκφραση της ελεύθερης βούλησης των χρηστών, όπως προβλέπεται στον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων. Η αποδοχή cookies δεν θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση πρόσβασης. Πέραν μιας σειράς ρητών εξαιρέσεων (όπως τα εργαλεία ανάλυσης πρώτου μέρους), καμία επικοινωνία δεν θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ιχνηλάτησης και παρακολούθησης μέσω cookies, ψηφιακού αποτυπώματος ή με άλλα τεχνολογικά μέσα, χωρίς ελεύθερη συγκατάθεση. Θα πρέπει επίσης να τίθενται στη διάθεση των χρηστών εύχρηστοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την παροχή ή την ανάκληση της συγκατάθεσής τους μέσω του φυλλομετρητή (ή άλλου λογισμικού ή λειτουργικού συστήματος).

Για την καλύτερη προστασία του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ισχύουσα απαίτηση συγκατάθεσης για τα δεδομένα κίνησης και θέσης πρέπει ομοίως να διατηρηθεί και να ενισχυθεί. Το πεδίο εφαρμογής αυτής της διάταξης θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να καλύπτονται όλοι ανεξαιρέτως, και όχι μόνο οι παραδοσιακές εταιρείες τηλεφωνίας και οι πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου.

Οι νέοι κανόνες θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν σαφείς διατάξεις οι οποίες να επιτρέπουν στους χρήστες να χρησιμοποιούν κρυπτογράφηση από άκρη σε άκρη (χωρίς «μυστικές εισόδους») προκειμένου να προστατεύουν τις επικοινωνίες τους. Η αποκρυπτογράφηση, η αποσυμπίληση ή η παρακολούθηση των επικοινωνιών που προστατεύονται με κρυπτογράφηση θα πρέπει να απαγορεύεται.

Τέλος, οι νέοι κανόνες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες θα πρέπει να παρέχουν προστασία έναντι των αυτόκλητων επικοινωνιών, θα πρέπει δε να επικαιροποιηθούν και να ενισχυθούν με τη συμπερίληψη απαίτησης περί προηγούμενης συγκατάθεσης εκ μέρους των αποδεκτών κάθε είδους αυτόκλητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας, ανεξαρτήτως μέσου.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η παρούσα προκαταρκτική γνωμοδότηση (Γνωμοδότηση) εκδίδεται σε συνέχεια αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επιτροπή) προς τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ), ως ανεξάρτητη εποπτική αρχή και συμβουλευτικό όργανο, με αντικείμενο την έκδοση γνώμης επί της αναθεώρησης της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ref. Ares(2016)2310042 – 18.5.2016.

Η διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ πραγματοποιήθηκε παράλληλα με δημόσια διαβούλευση που διεξήχθη από την Επιτροπή έως τις 5 Ιουλίου 2016 ⁽¹⁾. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης τη γνώμη της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 (WP29), στην οποία ο ΕΕΠΔ συμμετείχε ως πλήρες μέλος ⁽²⁾.

Η γνώμη περιέχει την προκαταρκτική θέση του ΕΕΠΔ σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με επίκεντρο τα ζητήματα επί των οποίων ζητήθηκε συγκεκριμένα η γνώμη του από την Επιτροπή. Δεδομένου ότι η γνώμη συνιστά επίσης τη συνεισφορά του ΕΕΠΔ στη δημόσια διαβούλευση, καλύπτει ενδεχομένως και ζητήματα τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στο αίτημα γνωμοδότησης που υπέβαλε η Επιτροπή. Ο ΕΕΠΔ μπορεί επίσης να παρέχει περαιτέρω συμβουλές σε περαιτέρω στάδια της νομοθετικής διαδικασίας.

Η αναθεώρηση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών αποτελεί μια από τις βασικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης ⁽³⁾, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας όσον αφορά τις ψηφιακές υπηρεσίες στην ΕΕ, με έμφαση στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων και ισότιμων όρων ανταγωνισμού για όλους τους παράγοντες της αγοράς στην ΕΕ.

Στόχος της αναθεώρησης είναι ο εκσυγχρονισμός και η επικαιροποίηση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας δημιουργίας ενός συνεκτικού και εναρμονισμένου νομικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων στην Ευρώπη. Η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών συγκεκριμενοποιεί και συμπληρώνει την οδηγία 95/46/EK ⁽⁴⁾, η οποία θα αντικατασταθεί με τον προσφάτως εκδοθέντα γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων ⁽⁵⁾. Η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θεσπίζει ειδικούς κανόνες με βασικό στόχο την προστασία του απορρήτου και της ασφάλειας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προστατεύει επίσης τα έννομα συμφέροντα των συνδρομητών που είναι νομικά πρόσωπα.

XI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σημασία του απορρήτου των επικοινωνιών, όπως θεσπίζεται στο άρθρο 7 του Χάρτη, αυξάνεται παράλληλα με τη μεγέθυνση του ρόλου που διαδραματίζουν οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες στην κοινωνία και την οικονομία μας. Οι εγγυήσεις που περιγράφονται στην παρούσα γνωμοδότηση αναμένεται να συμβάλουν καίρια στην επιτυχία των μακροπρόθεσμων στρατηγικών στόχων της Επιτροπής, όπως αυτοί περιγράφονται στη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά.

Βρυξέλλες, 22 Ιουλίου 2016.

Giovanni BUTTARELLI

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

⁽¹⁾ Βλέπε <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Το ερωτηματολόγιο διατίθεται στη διεύθυνση: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>

⁽²⁾ Γνώμη 3/2016 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 σχετικά με την αξιολόγηση και την αναθεώρηση της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/58/EK) (WP240), η οποία εκδόθηκε στις 19 Ιουλίου 2016.

⁽³⁾ Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών της 6ης Μαΐου 2015 (COM(2015) 192 final), διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>

⁽⁴⁾ Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).